

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 151/2010-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. apríla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť J. Š., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv, čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T 223/05, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Š. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2009 doručená sťažnosť J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b) a c) Dohovoru o ochrane ľudských práv (ďalej len „dohovor“), čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2, čl. 48 ods. 2 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“)

vo veci vedenej pod sp. zn. 5 T 223/05. Sťažovateľ doplnil svoju sťažnosť podaním, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 5. novembra 2009.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že okresný súd v uvedenom konaní upovedomením 11. augusta 2009 nevyhovel žiadosti sťažovateľa 2. apríla 2009 a neustanovil mu obhajcu na podanie dovolania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že „... zákon neumožňuje súdu prvého stupňa ustanoviť obvinenému obhajcu, a to vzhľadom na charakter dovolania ako výsostne návrhového konania. Je preto potrebné za týmto účelom písomne splnomocniť advokáta, aby už v čase podania na súd bolo dovolanie písomne vypracované obhajcom.“.

3. Na základe uvedeného sťažovateľ tvrdí, že postupom okresného súdu bol obmedzený jeho prístup k dovolaniu. Podľa názoru sťažovateľa možno hovoriť o svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, ktorá zásadne popiera účel a význam právnej pomoci v procese dovolania.

4. Sťažovateľ dodáva, že „... v danom prípade je dovolanie prakticky dostupné len pre tých, ktorí majú dostatok finančných prostriedkov na komerčnú právnu pomoc, čo však odporuje zmyslu označených článkov dohovoru, ústavy a listiny“.

5. Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil, že uvedeným postupom okresného súdu bolo porušené jeho právo garantované označenými článkami dohovoru, ústavy a listiny s tým, aby sa zároveň okresnému súdu zakázalo pokračovať v porušovaní práv. Napokon sa sťažovateľ domáha písomného ospravedlnenia a finančného zadosťučinenia vo výške 100 €.

6. V závere sťažovateľ s poukazom na svoje majetkové pomery žiada, aby mu bol v konaní pred ústavným súdom ustanovený právny zástupca.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Sťažovateľ svoju sťažnosť dôvodí najmä tým, že neustanovenie obhajcu pre dovolacie konanie a vyslovenie názoru zo strany okresného súdu, že prístup k podaniu dovolania je možný len prostredníctvom zvoleného obhajcu, vedie k odopretiu jeho práva na súdnu ochranu. Sťažovateľ argumentuje, že pre osobu nachádzajúcu sa v materiálnej a hmotnej núdzi vrátane neho samotného je dovolacie konanie neprístupné. Sťažovateľ však v predmetnej právnej veci samotné dovolanie nepodal, hoci aj ním samotným vyhotovené.

11. Ústavný súd konštatuje, že je len úvahou sťažovateľa, ako by postupoval príslušný súd v prípade podania dovolania bez kvalifikovaného zastúpenia. Sťažovateľom

predpokladaný neúspech v dovolacom konaní z dôvodu nedostatočného zastúpenia je len hypotetickým následkom.

12. Ústavný súd však neposudzuje, či by určitý budúci postup orgánu, prípadne súdu mohol viesť k porušeniu niektorého zo základných práv, ale môže preskúmať len taký následok, ktorý skutočne nastal (podobne III. ÚS 324/05, IV. ÚS 351/09). V danom prípade by to bolo rozhodnutie príslušného všeobecného súdu o podanom dovolaní, ktoré vyhotovil a príslušnému súdu zaslal sťažovateľ.

13. Pokiaľ ide o namietaný zásah do práv sťažovateľa prostredníctvom samotného rozhodnutia okresného súdu, ktorým sa nevyhovelo žiadosti o ustanovenie obhajcu, ústavný súd nezistil nič, čo by robilo napadnuté rozhodnutie ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Rozhodnutie okresného súdu nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle a nie je ani arbitrárne. Uplatnenie práva na obhajobu nezaručuje oprávnenej osobe dosiahnutie takého rozhodnutia súdu, o ktoré sa usiluje (podobne II. ÚS 8/96, II. ÚS 215/06).

14. Sťažovateľovo právo na súdnu ochranu a právo na obhajobu nebolo porušené, okresný súd sa ním podanou žiadosťou zaoberal a rozhodol v rámci zákona. Sťažovateľ neoznačil iné rozhodnutie v merite veci (prípadné rozhodnutie dovolacieho súdu), ktoré by mohlo byť predmetom ďalšieho skúmania ústavnej konformnosti. Ústavný súd dodáva, že ani v doplnení podania neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by viedli k iným ako už uvedeným záverom.

15. Podľa ustálenej praxe ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak by namietaným postupom súdu, v posudzovanom prípade okresného súdu, nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom súdu a základným právom alebo slobodou, porušenia ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov.

16. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, IV. ÚS 136/05). O taký prípad išlo aj v tejto sťažnosti.

17. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto sťažnosti nepovažoval za potrebné ustanoviť sťažovateľovi právneho zástupcu z radov advokátov z dôvodu, že v návrhu ide zrejme o bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavných práv. Ústavný súd sa námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý mu bol zrejmý z petitu sťažnosti, ako aj jej odôvodnenia a príloh.

18. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

19. Keďže sťažnosť bola odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. apríla 2010